

Täysistunto

Keskiviikko 2.3.2016 klo 13.59—16.57

2. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi luonnonsuojelulain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 146/2015 vp

Valiokunnan mietintö YmVM 2/2016 vp

Ensimmäinen käsittely

Puhemies Maria Lohela: Ensimmäiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 2. asia. Käsittelyn pohjana on ympäristövaliokunnan mietintö YmVM 2/2016 vp. Nyt päätetään lakiehdotuksen sisällöstä.

Keskustelu

14.00 **Tytti Tuppurainen sd:** Arvoisa puhemies! Hallituksen esityksessä luonnonsuojelulain muuttamisesta on ihan perusteltuja lähtökohtia. Luonnonvarojen järkevä käyttö on hyväksyttävää, ja sen vuoksi luonnonvarojen käyttöä koskevan hallinnollisen taakan keventäminen on kannatettava lähtökohta. On myös vaikea väittää vastaan, kun esityksessä tavoitteeksi asetetaan turhan sääntelyn purkaminen.

Huolta herättää kuitenkin esityksessä suoraan sanottu pääasiallinen tavoite, jonka mukaan ehdotetun uudistuksen tarkoitus on sopeuttaa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten lakisääteisiä tehtäviä käytettävissä oleviin henkilöstövoimavaroihin. Tämä ei saa olla sääntelyn lähtökohta. Se ei voi olla sääntelyn hyväksyttävä tavoite. Emme voisi ajatella, (Hälinää — Puhemies koputtaa) että esimerkiksi maanpuolustuksen osalta todetaisiin, ettei Suomen puolustaminen ole mahdollista, koska voimavarat ovat niin pienet. Myös luonnon puolustamisen on lähdeävä hyväksyttävistä tavoitteista ja niille on varattava riittävät resurssit.

Jokainen meistä, puhemies, ymmärtää, että voimavarojen niukkuus vaikuttaa aina siihen, mitä todellisuudessa saavutetaan. On kuitenkin eri asia jo lainvalmistelun ja lain säätämisen vaiheessa todeta, että tavoitteesta tingitään henkilöstövoimavarojen puutteen vuoksi.

Arvoisa puhemies! Valiokunnassa on keskustelua herättänyt erityisesti liito-oravan suojelua koskevan sääntelyn uudistaminen. Esitys perustuu maanomistajien oikeusturvasta huolehtimiseen, ja sen vastapainoksi on esitetty huoli liito-oravien suojelun heikkenemisestä. On helppo yhtyä valiokunnan enemmistön kantaan esityksen hyväksymiseksi. Ehdotus ei vaaranna uhanalaista lajia, liito-oravia. Sen sijaan päästään tulokseen, jossa metsien suojelusta tulee paremmin hyväksyttävää toimintaa, jossa luonnonsuojelua ei enää voi maalata (Puhemies koputtaa) järkevän luonnonvarojen käytön esteeksi.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 17/2016 vp

Puhemies! Näillä sanoin yhdyin tähän valiokunnan enemmistön kantaan.

14.02 Antti Kurvinen kesk: Arvoisa rouva puhemies! Juha Sipilän hallituksen yksi keisimpiä tavoitteita on tarpeettomien normien vähentäminen ja hallinnollisen taakan keventäminen sekä kaiken sääntelyn sujuvoittaminen. Tämä on melko pieni lakiesitys, mikä meillä kansanedustajilla tänään edessä on, mutta tämä on jälleen kerran yksi oikea askel tässä tarpeettoman sääntelyn keventämisessä. Olen myös erittäin onnellinen siitä, että hallitusohjelman kirjaus omaisuudensuojan vahvistamisesta ja maanomistajien oikeusturvan kohentamisesta tulee näin todelliseksi ja vihdoinkin ja viimein metsien omistajilla ja maanomistajillakin on jotakin suojaa pitkästä ajasta tässä maassa.

Lisäksi tästä tunteita herättävästä eliöstä nimeltä liito-orava on todettava se asia, että vaikka liito-orava on suojeltu, niin kyllähän liito-oravan kannat aika hyviä Suomessa ovat. Liito-oravan kohdalla voi puhua Suomessa vähän ylisuojelustakin, ja tämäkin on siinä mielessä ihan hyvä lakiesitys.

Arvoisa puhemies! Luontoa voi suojella ja luontoa voi käyttää ja siitä nauttia järkevällä maalais- ja kaupunkijärjitelävällä, ja tämä lakiesitys vie sitä omalta osaltaan eteenpäin. Tuen valiokunnan kantaa.

14.04 Lea Mäkipää ps: Arvoisa puhemies! Vuonna 2014 ely-keskus on käyttänyt liito-oravien lisääntymis- ja levähdyspaikkojen rajoituspäätösten valmisteluun noin 4,5 henkilövuotta. Kuitenkin rajauspäätökset ovat kohdistuneet hyvin pieneen määrään Suomen liito-oravia. Lisääntymis- ja levähdyspaikkojen rajausten menettelyllä ei arvioida olevan merkitystä lajin kannan kehitykselle, vaan siihen vaikuttanevat ennen kaikkea laajemmat maisematasen muutokset. Joka tapauksessa lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittäminen on lain nojalla kielletty riippumatta rajauspäätöksistä. Rajausten menettelyn vaikuttavuus on heikko, koska liito-oravien esiintymisessä tapahtuu luontaisia vaihteluita.

Tällä hetkellä Suomen ympäristökeskus toimittaa ajantasaisen ely-keskusten liito-oravien lisääntymis- ja levähdyspaikkatiedon Metsäkeskukselle kaksi kertaa vuodessa. Kun ajantasainen tieto paikoista on myös maanomistajien käytössä, voidaan metsien käyttö sovittaa yhteen suojelun kanssa. Ajantasaisen tiedon saamisesta on jatkossa huolehdittava entistä paremmin, ja maanomistajille on tiedotettava näiden velvollisuudesta sekä ohjeistettava selvitysmenettelyssä. Näin parannetaan maanomistajien oikeusturvaa ja vältetään pitkiltä oikeuskäsittelyiltä ja vähennetään suojelusta syntyviä kustannuksia.

Rajausten menettely kuormittaa suhteettomasti ely-keskuksen henkilöstöä ja vähentää resursseja muista tehtävistä. Hallituksen tavoitteena on keventää ja purkaa turhaa sääntelyä. Julkinen sektori on vuosien aikana paisunut, ja on paljon päällekkäistä työtä, johon ei ole tarvetta eikä varaa. Luonnonsuojelulain 72 a §:n mukaisella päätöksellä ei kuitenkaan ole voitu lopullisesti ratkaista liito-oravan suojelua metsänkäyttökohteella, koska lain 49 §:n kielto on voimassa päätöksestä huolimatta. Metsätalous on tärkeä tuotantoala Suomessa, eikä ole viisasta hankaloittaa tarpeettomasti puuntuotantoa ja pitkittää käsittelyillä hakkuiden aloittamista, kun lainsäädännöllä suojataan joka tapauksessa riittävästi uhanalaisia lajeja.

Arvoisa puhemies! Uhanalaisten nisäkkäiden ahdingon on todettu helpottuneen, ja liito-oravakin on enää silmällä pidettävä kuten esimerkiksi karhu ja ilves, eikä lajien tilanne ole enää huonontunut. Toki metsien käyttö ja metsä rakenteen muutos ovat edelleen liito-oravalle uhkatekijöitä, mutta kuten sanottu, lakimuutoksessa poistetaan vain hidas rajaamis-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 17/2016 vp

menettely — pesäpaikkojen hävittämis- ja heikentämiskielto säilyy entisellään. Rajausmenettelyn poistamisella ei arvioida olevan taloudellisia vaikutuksia yksityisille maanomistajille tai yrityksille, ja korvaussäännöskin säilyy ennallaan, eli kiellosta aiheutuvasta merkityksellisestä haitasta olisi mahdollista jatkossakin saada täysi korvaus valtiolta.

14.07 Touko Aalto vihr: Arvoisa rouva puhemies! Ympäristövaliokunta aivan aiheellisesti toteaa lausunnossaan, että "kun ohjeistus on käytännöllistä ja toimintamallit vakiintuneet, on toimijoilla hyvät mahdollisuudet onnistuneiden suojelutoimien käytännön toteuttamiseen". Jos asianomainen ministeri olisi paikan päällä, niin kysyisin häneltä — toki myös hallituspuolueiden edustajat voivat vastata hänen puolestaan — minkälaisia toimia hallitus on tekemässä sen eteen, että metsätalouden toimijoilla olisi jatkossa ajantasainen ja yhdestä paikasta helposti saatava tieto liito-oravien lisääntymis- ja levähdyspaikoista.

14.08 Satu Hassi vihr: Arvoisa puhemies! Ehdotan, että tämän lain johtolause hyväksytään valiokunnan vastalauseessa esitetystä muodosta eli siitä poistetaan sanat "kumotaan luonnonsuojelulain 72 a § sellaisena kuin se on laissa 1587/2009". Tämä esittämäni muutosehdotus koskee liito-oravaa.

Muiltahan osin tämä laki on ihan tarkoituksenmukainen. Ne helpotukset tai kevennykset luonnonsuojelualueiden maastomerkintöihin, joita hallitus esittää, ovat nykyaikana, kun käytetään nettikarttoja, aivan perusteltuja.

Sen sijaan en ole valiokunnan enemmistön kanssa samaa mieltä tästä liito-orava-asiasta. Valiokunnan kuulemisissa on tullut selvästi esille, että kysymys on säästölaista eli tarkoitus on jonkun verran vähentää ely-keskusten työmäärää. Säästövaikutus on kuitenkin kyseenalainen, koska tämä muutos toisaalta lisää sitten ely-keskusten neuvontavelvollisuutta, koska metsänomistajien ja metsätöitä tekevien lailliset velvollisuudet eivät muutu miksiäkään.

Kaikille niille, jotka nyt oikeastaan rivien väleissä ja vähän riveilläkin itse asiassa haluaisivat ylipääntänsä liito-oravan suojelua purkaa, toteaisin, että vaikka liito-oravaa ei ole luokiteltu enää vaarantuneeksi vaan silmällä pidettäväksi, niin kuitenkin viimeksi tehdysissä laskennassa sen määrä oli vähentynyt yli 20 prosenttia eli kanta on edelleen pienenevä.

Puhemies Maria Lohela: Täsmennän, että ehdotukset tehdään sitten huomenna, kun asiasta äänestetään. Mutta jatketaan keskustelua.

14.10 Anne Kalmari kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! On hyvä, että ympäristöministeriö ja ympäristövaliokunta poistavat turhaa työtä, turhia maastomerkintöjä. Nykypäivänä tosiaan sähköiset kartat ovat saatavissa, ja itse asiassa tulevan lainsäädännön myötä nämä merkinnät vielä entisestäänkin paranevat. Meillä on paljon tehty työtä metsien laserkeilauksesta lähtien, ja entistä paremmin näitä ympäristöarvoja sitten jatkossa sieltä löytyy.

Mitä tulee sitten liito-oravan silmälläpitoon, liito-oravasta arvioitiin silloin kun se EU:n uhanalaisten lajien luetteloon saatiin, että on 60 000 liito-oravaa, ja kun inventointi tehtiin, todettiin, että on 240 000 pesivää naarasta. Aika usein naaraalta löytyy myöskin puoliso, joten on hyvä, että liito-orava on silmällä pidettävien listaan laitettu.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 17/2016 vp

14.11 **Hannu Hoskonen kesk** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Todellakin tämä liito-orava-asia on saamassa nyt oikeat mittasuhteet. Aikanaan kun se uhanalaisien lajien luetteloon merkittiin, niin mitenkähän uhanalainen se oli senaikaisen tutkimuksen mukaan? Niitä naaraita oli vähintään 300 000 yksilöä Suomessa sillä hetkellä. Elikkä eihän se mikään uhanalainen ollut silloinkaan eikä se ole nytkään. Ihan oikein, että mennään oikeaan suuntaan. Turhaa suojelua poistetaan.

Liito-oravahan pärjää, kuten tiedämme, erittäin moninaisissa olosuhteissa. Ilomantsissa keskuskoulun vieressä asustavat liito-oravat siinä metsikössä, jonka yhdellä puolella on ampumarata, Vapon voimalaitos huutaa 24 tuntia vuorokaudessa, on iso koulu ja hiihtokeskus. Tämän alueen sisällä olevat liito-oravat pärjäävät hyvin, niin että kyllä ne varmaan osaavat mennä ruokailemaan myös normaaleissa metsäolosuhteissa. Tässä lietsotaan tällä asialla, niin kuin luonnonsuojeluasioilla yleensä, pelkoa ihmisten keskuuteen, että kaikki vaarantuu. Mikään ei vaarannu. Meitä ei uhkaa tässä maassa mikään muu kuin omahyväisyys ja se, että haluamme erilaisilla asioilla ajaa omia asioitamme unohtaen totuuden. Se on iso riski näissä asioissa, mutta onneksi tässäkin asiassa on menty oikeaan suuntaan ja eteenpäin.

14.13 **Hanna Halmeenpää vihr** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Kyllä minä kannatan edustaja Hoskonen toteamusta siitä, että totuutta ei pidä unohtaa eikä tässä salissa disinformaatiota jakaa. Lähetekeskustelussa kävimme pitkän ja monipolvisen keskustelun siitä, onko liito-orava uhanalainen laji vai ei. Kyllähän se sieltä ympäristöministeriön asiakirjoista löytyy uhanalaisten lajien listalta silmällä pidettävänä. (Hannu Hoskonen: Merkitty väärin perustein!)

Mikäli tämän lakiesityksen tarkoitus on vahvistaa maanomistajan oikeusturvaa, niin toivoa sopii, että maanomistajissa on sitten runsas joukko liito-orava-asiantuntijoita niitä omia maitaan ja tiluksiaan kartoittamaan. Ely-keskushan tällaista työtä ei pysty tekemään, elleimme nyt välittömästi ala laatia lisäbudjettia ely-keskusten rahoitukselle.

Epäilen kyllä edustaja Kalmarin toteamusta siitä, että sähköiset maastokartat liito-oravan esiintymisestä olisivat maanomistajien ja kaikkien kansalaisten vapaasti käytettävissä, kun ei sellaisia karttoja ole viranomaistenkaan käytettävissä.

Puhemies Maria Lohela: Nyt kun edustaja Hassi palasi saliin, niin tarkennan vielä aiemmin sanomani. Siis esitykset, muutosehdotukset, tehdään huomenna ja sitten äänestetään perjantaina, ja nyt tuli oikein. — Anteeksi, nyt meillä on päivät sekaisin. Perjantaina tämä tapahtuu.

14.14 **Sirkka-Liisa Anttila kesk** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Muistan hyvin, kun Suomi liittyi Euroopan unioniin ja sen jälkeen tästä liito-oravasta tuli tällainen hyvin merkittävä ja suojeltava eläin. Alun perinhan tilannehan oli se, että kun liito-orava sieltä metsätöiden joukosta löytyi, niin metsätyömaa pysäytettiin kerta kaikkiaan, kunnes saatiin rajattua se alue.

Nyt on menty huomattavasti järkevämpään suuntaan, jota tämä lainsäädäntö, joka nyt on käsittelyssä, myöskin omalta osaltaan edistää. Suojelua pitää olla, mutta sen ei tarvitse olla niin byrokraattista ja niin elinkeinoa vaikeuttavaa kuin tämä liito-oravan suojelu on silloin EU-jäsenyyden alkuaikoina ollut. Siinä mielessä tervehdin suurella tyydytyksellä, että tätä edelleen kehitetään joustavaksi, kun tämä ei tätä eläimen suojelua vaaranna yhtään. Uskon

Pöytäkirjan asiakohta PTK 17/2016 vp

siihen, että liito-oravaa suojelevat myöskin metsänomistajat. Ei metsänomistajista pidä tehdä sellaisia mörköjä, että vain viranomaiset ovat suojelevia. Ihmiset suojelevat yhtä laila.

14.15 Timo Heinonen kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! On hyvä, että ympäristöministeriössäkin on ryhdytty turhaa sääntelyä purkamaan. Tämä liito-oravakeskustelu on tässä aika hyvin käyty läpi, rajausmenettelyn poisto, maastomerkinnät. On järkevää tehdä tämäntyyppistä uudistusta.

Mutta sitten tavoitteena on se, että ely-keskuksille saataisiin resursseja lisää. Se on tärkeä tavoite. On järkevää, että käytetään ne resurssit tehokkaasti sellaisiin toimenpiteisiin, joilla on aidosti vaikutusta.

Mutta kyllä aika ajoin tuntuu siltä, elyillä ja aveilla on rahaa varsin reilustikin käytössä, kun tänään uutisissa luki, että aluehallintovirasto on antanut päätöksen, linjannut, että urheilukilpailuihin ei enää voikaan lähettää vain niitä urheilijoita vaan sinne pitää päästä kaikkien koululaisten mukaan. Kyllä tätä rahaa näköjään tässä valtionhallinnossa riittää monenmoiseen päätöksentekoon.

14.16 Teuvo Hakkarainen ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Tämmöinen yksi esimerkki liito-oravasta — niitähän on, niin kuin Hoskonen hyvin toi esille, erittäin paljon: Minullakin pihaan tuli liito-orava ja tuntui olevan hyvin utelias eläin. Tein aina linnunpönttöjä keväällä, ja se kävi hävittämässä ne linnunpoikaset ja munat sieltä pois. Onneksi muutti pois siitä pihasta. Muuten se olisi tuhonnut koko pihapiirin. Tämmöinen mörkö on kysymyksessä. (Naurua)

Sitten naapurin puusepänverstaaseen meni kanssa liito-orava. Tämmöinen, jonka pitäisi olla erämaan elukka, hyvin on sopeutunut sinnekin. Nyt saa pelätä vain, etteivät työpaikat lähde pois, kun tämä entinen lainsäädäntö on niin tiukka ollut. Todellinen vihreitten epäjumala, jos näin sanoisin. (Eduskunnasta: Aivan oikein!)

Puhemies Maria Lohela: Nyt ei ole enää muita pyydettyjä vastauspuheenvuoroja. Jatetaan listalta, edustaja Maijala. — Anteeksi, edustaja Tuppurainen en huomannut.

14.17 Tytti Tuppurainen sd (vastauspuheenvuoro): Kiitos, arvoisa puhemies! Edustaja Hakkaraisen puheenvuoron jälkeen: Hän viittasi liito-oravaan tietyllä tapaa epäjumalana. Se on aika raskaasti sanottu, vaikka tunnustan sen, että liito-oravaan ladataan hyvin paljon luonnonsuojeluun liittyviä ristiriitaisuuksia. Tosiasia on kuitenkin se, että viimeisimmässä, tämän vuoden alussa julkistetussa selvityksessä liito-oravan uhanalaisuusluokkaa on pudotettu. Se ei ole enää uhanalainen vaan niin sanottu silmällä pidettävä. Sekin on tosiasia, minkä edustaja Hassi täällä toi esiin, että kanta on viimeisten kymmenen vuoden aikana tullut voimakkaasti alas, 20 prosenttia. Mutta toisaalta valiokunta kiinnittää huomiota siihen, että kannassa esiintyy paljon ajallista ja alueellista vaihtelua. Senpä tähden meidän on tehtävä rauhallisesti ja maltillisesti vähän pidempiaikaista seuranta siitä, että me tiedämme, kuinka liito-oravakanta kehitty.

Mutta tässä esityksessä on oleellista sovittaa yhteen metsätalouden ja luonnonsuojelun näkökulmia, ja siinä mielessä tämä valiokunnan mietintö on onnistunut.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 17/2016 vp

14.18 **Mika Niikko ps** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! On se hyvä, että maanomistajan oikeuksia parannetaan, mutta totta on myös se, että kyllä meidän täytyy luonto ottaa huomioon aina, kun me uusia alueita lähdemme rakentamaan ja ympäristöä muuttamaan.

Yhtenä esimerkkinä otan tämän asuntomessualueen meillä Vantaalla. Siinä hyvin paljon pohdittiin sitä, millä tavalla me saamme ne liito-oravat pysymään vielä siellä alueella. Sinne tehtiin ne viheralueet ja viherreitit niille oraville, jotta ne siellä pääsisivät liikkumaan, mutta kuinkas ollakaan, nyt kun siellä on asuttu vuoden verran, ei niitä liito-oravia siellä juuri enää olekaan. Elikkä kyllä ne suojeleohjelmat täytyy tehdä muullakin kuin kartalla ja jollakin kynällä jonkun virkamiehen toimesta, kyllä silloin täytyy asiantuntijoita käyttää, jotta me pystymme luonnossa turvaamaan näille uhanalaisille lajeille myös sen elinympäristön.

14.19 **Eeva-Maria Maijala kesk:** Arvoisa puhemies! Tämä kyseinen esitys on todella ensimmäinen ja yksi näistä merkittävistä asioista, mitä ympäristöministeriössä on saatu aikaiseksi. Eli byrokratian purku on päivän muotisana, ja ympäristöministeriö on tehnyt tätä todella kiitettävällä tavalla. Tämä kyseinen esitys vie tätä asiaa huomattavasti eteenpäin, elikkä tämä täytyy todella nostaa arvokkaasti esille.

Nyt sitten tämän luonnonsuojelulain muutosesityksen sisältöihin.

Me keskustan ryhmässä olemme erittäin tyytyväisiä siihen, mitä tämä laki sisältää, ja olemme todellakin alleviivaamassa tätä mietintöä, mitä tässä ympäristövaliokunnan osaltakin on nyt sitten sanottu. Me katsomme, että tämä esitys on tarpeellinen ja tarkoituksenmukainen.

Sitten näihin maastomerkintäasioihin. Meillä on Suomessa todella paljon erilaisia erilaisilla säädöksillä määrättyjä ja määriteltyjä suojelualueita. Lisäksi meillä on myöskin metsänomistajien omia suojelualueita, joita ei ole tarkoituksenmukaistakaan merkitä mihinkään. Esimerkiksi minä metsänomistajana ja maanomistajana olen perheeni kanssa sopinut, että noihin alueisiin ei tulla ikinä koskemaan. Eli meillä on valtava määrä myös merkitsemättömiä suojelualueita. Me täällä olemme kaikki varmasti suojelumyönteisiä ihmisiä, käytetään meidän voimavaramme aitoon suojeluun, oikeaan luonnon ja ympäristön asioiden kehittämiseen.

Nyt sitten esimerkiksi metsälaki, metsälain 10 §: Siinä on paljon semmoisia asioita, mitkä määrittelevät, että tietyt alueet pitäisi suojella, mutta niitä ei tulla millään tavalla ikinä merkitsemään maastoon, koska kohta meillä olisi maastot täynnä kaiken maailman merkkejä, ja tällainen asia ei todellakaan ole suojelulle eduksi. Nyt on hyvä, että me tulemme tämän lain mukaisesti keskittymään siihen, että merkitään maastoon ainoastaan kaikkein merkittävimmät ja tärkeimmät suojelualueet ja muun muassa tietyt ranta-alueet, että ihmiset saavat tietää, mikä näistä on merkittävä suojelualue, ja sen mukaan voidaan toimia.

Sitten tähän liito-orava-asiaan. Meidän on todellakin muistettava se, että liito-orava ei ole enää uhanalainen vaan se on todellakin ainoastaan silmälläpidettävä laji. (Vihreiden ryhmästä: Se on siinä listassa!) Nyt sitten tässä hallituksen esityksessä ehdotetaan luonnonsuojelulain 72 a §:n eli liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikkaa koskevan rajauspäättömenettelyn kumoamista. Mutta meidän pitää kuitenkin muistaa, että tämän lain 49 §:ään sisältyvä hävittämis- ja heikentämiskielto säilyy ennallaan, vaikka elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ei enää tee siitä erillistä hallintopäätöstä lisääntymis- ja levähdyspaikan sijainnin ja sallitun metsänkäsittelyn määrittelemiseksi. Tämä on todella merkittävä ja iso

Pöytäkirjan asiakohta PTK 17/2016 vp

päätös sen takia, että liito-oravia on niin monessa paikassa, ja kun vihdoinkin ja viimein joku ely-keskus ja virkamies pääsisi sen merkitsemään tiettyyn paikkaan tai sen rekisteriin laittaa, niin sitten huomataan, että tämä liito-orava ei enää olekaan sillä paikalla vaan se on siirtynyt jo 5 kilometriä eri suuntaan, toiseen paikkaan. Elikkä tärkeintä on se, että me käytämme voimavarat aitoihin, oikeisiin asioihin ja niitten eteenpäinviemiseen.

Tässä jo aikaisemmin tuli esille, ja me valiokunnassa keskustelimme siitä, millä tavalla nämä eri suojelualueet tulisi entistä paremmin merkitä digitaalisesti eri aineistoihin niin, että muun muassa moto- eli metsäkoneyrittäjät voisivat entistä paremmin olla varmoja siitä, milloin mennään jollekin suojelun arvoiselle alueelle, eikä mennä sinne sitten sen jälkeen. Meidän täytyy muistaa, että motot toimivat tällä hetkellä erittäin tarkasti digitaalisesti eri alueilla, ja voi olla, että tällä lakimuutoksella pääsemme loppujen lopuksi parempaan suojelulliseen tulokseen kuin ilman tätä lakimuutosta.

Nyt sitten lopuksi vain sanon sen, että kyllähän tässä on olennaista, että me käytämme maalaisjärkeä kaikkien suojeluasioiden eteenpäinviemiseen — käytettäisiin nämä suojeluvoimavarat esimerkiksi Kainuun metsäpeuran suojeluun.

14.24 Mikko Kärnä kesk: Arvoisa rouva puhemies! Tässä on kyllä keskustelussa oleelliset asiat sanottu, ja itsekin näen niin, että tätä lakiesitystä täytyy ennen kaikkea peilata normien purkamisen näkökulmasta. Tämä on erinomaista parannusta, vaikkakin tietysti on pieni esitys, että nyt tästä liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikkaa koskevasta rajausten menettelystä luovutaan.

On mielenkiintoista kuitenkin kuunnella näitä arvioita siitä, kuinka paljon niitä liito-oravia on. Jostain syystä meillä tuntuu olevan ristiriitaisia tietoja. Kuten on keskustelussa tullut esille, liito-orava ei enää ole uhanalainen laji, (Krista Mikkonen: Onhan!) se on silmällä pidettävä ainoastaan. Olen myös itse nähnyt näitä arvioita, että itse asiassa kanta olisi lisääntynyt viimeisinä vuosina. Mutta nyt on muistettava, että kun se on silmällä pidettävä laji ja kun näitä lakimuutoksia nyt tehdään, niin täytyy tietysti sitten tarkalla ja herkällä korvalla kuunnella ja katsoa, millaiseksi se liito-oravan kanta on muodostumassa tulevaisuudessa. Kyllä me kaikki olemme täällä luonnonsuojelu- ja ympäristömyönteisiä ihmisiä, niin että pidämme varmasti tästä luonnon biodiversiteetistä yhdessä huolta.

14.25 Silvia Modig vas: Arvoisa rouva puhemies! Oletteko te nyt ihan oikeasti sitä mieltä, että me kaikki olemme luonnonsuojeluhenkisiä ja -myönteisiä ihmisiä? Emmehän me ole, eihän meillä olisi muuten näitä keskusteluja näistä aiheista. (Hannu Hoskonen: Kuka ei ole?)

Täällä sanottiin aikaisemmin, että liito-orava ei ole uhanalainen eläin. Kyllä se on meidän uhanalaisten eläinten listalla, jolla on 1 410 lajia. Niitä luokitellaan eri tavalla: on äärimmäisen vaarantuneita, vaarantuneita ja silmällä pidettäviä. Liito-orava on uhanalainen, silmällä pidettävä laji, jonka kanta viime seurantajaksolla pienentyi 22,7 prosenttia. Eli kyllä tämä huoli on ihan aiheellinen.

Paljon täällä tehdään norminpurkutalkoiden nimissä, ja minä haluaisin siinä kohtaa palauttaa mieleen kysymyksen, miksi meillä on olemassa normeja. Me haluamme suojella niillä ihmisiä, ja me haluamme suojella niillä luontoa, eli niillä kaikilla on tarkoituksensa. Ja kun puhutaan, että nytten halutaan vähentää tarpeetonta sääntelyä, niin silloin pitää palata kysymykseen, mikä sääntely on tarpeetonta. Tässä kohtaa näen itse, että tämä heikentää liito-oravan suojelua. Tämän heikentämiskiellon valvominenhan jää nytten tässä esi-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 17/2016 vp

tyksessä metsätaloustoimijoiden varaan, ja jos tällä haetaan säästöjä ja sitä, että olisi resursseja laittaa muuhun työhön, niin se luultavasti ei tule toteutumaan, koska tässä kasvaa viranomaisen neuvontavastuu, koulutusvastuu: miten tarjota kaikille metsän- ja maanomistajille ajantasainen, helposti saatavilla oleva tieto, jotta he voivat sitten omalta osaltaan hoitaa velvoitteensa liito-oravaa kohtaan.

Minä kannatan edustaja Hassin tekemää esitystä. Teen sen myös huomenna ja perjantaina ja niin monta kertaa kuin vaatii, arvoisa puhemies.

14.26 Petri Honkonen kesk: Arvoisa puhemies! Minä ainakin olen luonnonsuojeluhenkilö. Nyt ei kuitenkaan ole kyse siitä, että tässä olennaisesti heikennettäisiin liito-oravan suojelua. Aivan kuten valiokunnan mietinnössäkkin todetaan, tämä heikentämis- ja hävittämiskieltopykälä edelleen säilyy ja tähän ei tule muutoksia. Haluaisin myös huomauttaa siitä faktasta, että tämä nykyinen hallintopäätösmenettely on koskettanut vain 1–2:ta prosenttia kaikista liito-oravan elinalueista, aivan kuten tässä valiokunnan mietinnössä toteamme. Siinä mielessä meidän täytyy myös muistaa tämän asian mittaluokka. Liito-oravien elinalueita on huomattavasti laajemmalti, ja liito-oravia elää huomattavasti useammilla alueilla kuin mistä tämän kyseisen menettelyn, jota nyt ollaan poistamassa, toiminta-alueessa tai vaikuttamisalueessa on ollut kyse. Tämä on nimenomaan byrokratian purkua, ja mielestäni tällä vaikuttavuudella, mitä tässä saadaan, saadaan resursseja muuhun käyttöön eikä olennaisesti heikennetä liito-oravien suojelua tai elinalueita.

14.28 Antero Laukkanen kd: Arvoisa rouva puhemies! Hallituksella on monenlaisia sopeuttamistarpeita. Kohteina ovat olleet niin vanhukset, lapsiperheet kuin lääkekorvaukset, ja nyt tuli liito-oravan vuoro. Tämä on vähän surullinen jatke tälle ketjulle. Mikähän tulee sitten seuraavaksi?

Espoossa liito-orava on ollut varsin hyödyllinen tapaus, se on todella pelastanut monta aluetta turhulta rakentamiselta. Liito-oravan jättämistä metsätaloustoimijoiden varaan ei voida pitää hyvänä ratkaisuna, vaan tulen aikanaan kannattamaan tätä vastalauseita ihan inhimillisistäkin syistä. — Kiitos.

14.29 Hannu Hoskonen kesk: Arvoisa rouva puhemies! Hallituksen esitys luonnonsuojelulain muuttamiseksi on hyvä ja perusteltu, ja valiokunnan kanta asiaan on myös hyvin tervetullut. Tämä liito-oravatapaushan kuvaa hyvin suomalaista luonnonsuojelua. Aikanaan se merkittiin, Euroopan unioniin kun liityimme, uhanalaisten lajien listalle. Siitä voidaan tietysti olla monta mieltä, mutta sillä oli puhtaasti poliittiset tarkoitukset, että saadaan vain semmoinen laji sinne uhanalaisten listalle, millä pystytään hallitsemaan suomalaista metsämaisemaa mahdollisimman tehokkaasti erilaisilla suojeluriidoilla, joita tässä maassa on kyllä ollut viime vuosina ja vuosikymmeninä aivan riittävästi, ja kaikki aivan turhaan. Voi siellä joku hyväkin olla, mutta pääosin ne ovat ihan turhaan.

Ensinnäkin silloin aikanaan, kun merkittiin uhanalaisten luetteloa, näin sellaisen tutkimuksen, että liito-oravanaaraita oli yli 300 000 kappaletta silloin, joka tapauksessa satojatuhansia yksilöitä. Tällä perusteellahan esimerkiksi suomalaisissa metsissä liikkuvista eläimistä hirvi on erittäin uhanalainen, samoin kettu erittäin uhanalainen. Lähes kaikki nisäkkäät ovat uhanalaisia, jos samalla perusteella mennään.

Elikkä tämä on puhtaasti poliittisen pelin kohde ollut, tämä liito-orava, ja on edelleen. Liito-orava eläimenähän ei pelkää mitään, sehän pärjää siellä, missä se pärjää, niin kuin

Pöytäkirjan asiakohta PTK 17/2016 vp

Ilomantsissa ampumaradan vieressä, missä ammutaan kivääricaliiperisilla aseilla jatkuvasti, ei se häiritse kyseisen eläimen elämää ollenkaan. Se, että tästä rajaamistarpeesta luovutaan, on erittäin tervetullut, järkevä ilmaisu ja järkevä päätös, johon valiokunnan enemmistön kanta yhtyy. Hyvä näin. Samallahan tässä puretaan sitä turhaa byrokratiaa, mikä on hallituksen yksi keskeinen tavoite oman ohjelmansa mukaan.

Joku tässä salissa epäili, osaavatko metsäammattilaiset näitä asioita käsitellä. Kyllä metsäammattilaiset ovat kurssinsa käyneet, ja aivan kuten joku edustajista sanoi puheenvuorossaan, monitoimikoneista löytyy tänä päivänä karttaohjelmat, joista kaikki erilaiset suojelurajaukset kyllä löytyvät. Kukaan järkevä ihminen ei tietenkään luonnolle pahaa tee. Se, että luontoa käytetään, peltoa kynnetään, metsää uudistetaan, sehän on aivan luonnollinen toimenpide. Jostakinhan meidän on nämä rahat tienattava, jotta pystymme velkamme maksamaan ja ihmisille hyvinvointia takaamaan.

Lopuksi, arvoisa rouva puhemies, haluan kiinnittää yhteen seikkaan huomion. Edustaja Maijala tässä omassa puheenvuorossaan muistamani mukaan totesi, että metsäpeura on se todellinen uhanalainen laji tässä maailmassa. Se on kuolemassa sukupuuttoon sen tautta, että eräs toinen uhanalaisten listalle merkitty, joka sekään ei ole uhanalainen, susi, on tappamassa Suomessa metsäpeurat sukupuuttoon, ja se on sitten ihan aidosti sukupuutto. Jos joku epäilee, onko liito-orava uhanalainen, niin tuosta kun menee itärajan yli ja painaa kohti Vladivostokia, niin koko se valtava manner on täynnä liito-oravia — se siitä uhanalaisuudesta. Eliikkä tämä todistaa sen, että kysymys on puhtaasti poliittisesta uhanalaisuudesta, sitä varten, että eräs puolue tässä talossa saa melskata, että nyt on taas joku uhanalainen. Mutta metsäpeura todella on kuolemassa sukupuuttoon. Niitä on, jos nyt oikein muistan, suuruusluokkaa noin 1 000 yksilöä jäljellä, jos sitäkään. Viimeinen luku, minkä olen tilastoissa nähnyt, oli 1 100 yksilöä, mutta sudet ovat syöneet niitä, niin että muutamia satoja varmaan tästä maasta vielä löytyy.

Eliikkä tässä, hyvät kansanedustajakollegat, on todellinen murhenäytelmä. Annamme susipopulaation, joka on kasvanut aivan valtavan suureksi, tappaa metsäpeurat. Ja se on sitten oikea sukupuutto, niitä ei löydy sitten mistään. Täällä vihreät istuvat ja hurskastelevat joillakin liito-oravilla unohtaen totuuden tästä maailmasta. Missä te olette? Missä teidän tilastumuistinne on? Tietysti ihmisellä — meillä jokaisella allekirjoittanut mukaan lukien — on hieman valikoiva muisti, sehän on pakko tunnustaa, mutta metsäpeuran osalta teille soisi nyt sen muistin palaavan pätkittäin, kuin eräällä elokuvahahmolla aikanaan, koska metsäpeuran kohtalo tässä asiassa on se, josta on iso murhe. Liito-oravasta tällä lakiesityksellä, minkä hallitus on tehnyt, pääsemme hyvin eteenpäin ja tästä turhasta jonninjoutavasta byrokratiasta pääsemme eroon, mutta, hyvät ystävät, hyvät kollegat, kiinnitetään huomiota niihin asioihin, jotka todella ovat uhanalaisia, jos kerran luontoa suojellaan. Metsäpeura tarvitsee suojelun. Susipopulaatiota pitää vähentää ja sellaiset sudet saada luonnosta pois, mitkä ovat suurin piirtein saksanpaimenkoiran näköisiä, eivät ole susia.

14.33 Hanna Halmeenpää vihr (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Arvoisa edustaja Hoskonen, täytyy kyllä todeta, että näillä äsken kuulluilla puheillanne te ette arvostele ja herjaa vihreitä, vaan te arvostelette ja herjaatte ympäristöministeriötä. Kuten ehkä tiedätte, Vihreät ei ole eduskuntahistoriansa aikana ollut koskaan suurin puolue tai muutoinkaan sellaisessa asemassa, että olisimme yksin olleet ainuttakaan lakia säätämässä tai ainuttakaan suojelupäätöstä tekemässä tai uhanalaisuuden määritelmiä laatimassa. Ne

Pöytäkirjan asiakohta PTK 17/2016 vp

laaditaan viranomaistyönä. Te, edustaja Hoskonen, arvostelette nyt raa'asti viranomaistyötä, jota viranomaiset tekevät ministeriöissä virkavastuulla.

14.34 Hannu Hoskonen kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Kerronpa edustaja Halmeenpäälle tosiaan muutaman tapauksen, minkä olen elämäni aikana joutunut kokemaan.

Kun Pampalon kultakaivosta perustettiin aikanaan, niin kyseisen ministeriön ja kyseisen hallinnonalan virkamiehet totesivat, että siellä on muuan harvinainen laji, joka on uhanalainen. Kunta otti totta kai kantaa, että saisimme kaivoksen pyörimään, ja sinne tuli sitten virkamiehiä tutkimaan edustaja Halmeenpään mainitseamalla virkavastuulla. No, ei hän sieltä löytynyt sitä lajia. Sitten me kyselimme, että no mikä se laji sitten on. Ei sitä kuulemma nyt ole, kun se on sellainen sienilaji, joka osaa mennä piiloon silloin, kun ihminen tulee tutkimaan sitä. — En ole elämänpäivänäni kuullut semmoisista metsän sienistä, jotka osaavat kerääjiään mennä piiloon. Kyllä minä sen ymmärrän, että ilves tai susi, jos menee sitä tapaamaan, menee piiloon.

Edustaja Halmeenpäällä on huoli siitä, että tässä oltaisiin halveeraamassa jotakin, mutta kerron vain, mitä olen itse kokenut. Saatte itse päätellä, mitä se on, mutta olisi kuitenkin hyvä, että virkamiehetkin joskus olisivat totuuden kanssa tekemisissä sillä keinoin, että tunnustaisivat tosiasiat ja eivät kävisi ihmisten elinkeinojen kimppuun, niin kuin nyt on luonnonsuojeluasioilla käyty.

Puhemies Maria Lohela: Sitten puhujalistalle.

14.35 Teuvo Hakkarainen ps: Arvoisa rouva puhemies! Näistä uhanalaisista eläimistä on semmoinen kirjakin olemassa, tuommoinen raamattu Suomen uhanalaisista eläimistä. Katselin sitä joskus, en kokonaan luenut sitä, ja siinä oli semmoinenkin elukka, joka menee raatoon. Ja otetaanpa esimerkiksi se, että jos Hakkarainen uinahtaa tuohon noin ja heitetään tuonne luontoon, niin viikon sisällä se uhanalainen eläin tulee, vaikka silmästä menee sisään, kyllä se sieltä löytyy jostakin. Näitä suojellaan, olematonta, ja nämä lakipykälät ovat tehneet ihmisen elämän hyvin vaikeaksi.

Tässä esityksessä ehdotetaan, että velvollisuutta merkitä luonnonsuojelualueet maastoon kevennettäisiin nykyisestä ja tähän liittyen lain rangaistussäännöstä muutettaisiin. Liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikkaa koskevasta rajaustenmenettelystä luovuttaisiin. Lisäksi laissa säädettäisiin toimivallasta poiketa yksityistä luonnonsuojelualueutta koskevasta rahoitusmääräyksestä. Esitys on siis hallitusohjelman luonteen mukainen, sillä hallituksen tavoitteena on turhan sääntelyn purkaminen ja hallinnollisen taakan keventäminen. Lisäksi luonnonsuojelualueiden rajojen merkintää koskevan ehdotuksen tavoitteena on keventää ja vähentää luonnonsuojelualueiden maaston merkintään liittyvää viranomaistyötä erityisesti ely-keskusten osalta.

Myös yksityisten luonnonsuojelualueiden rahoitusmääräyksistä poikkeamista ja sitä koskevaa toimivaltaa selvennettäisiin. Nykyisen lain mukaan poikkeustoimivalta kuuluu vanhojen yksityisten suojelualueiden osalta ympäristöministeriölle. Valtioneuvostossa kehityssuuntana on viime vuosina kuitenkin ollut siirtää viranomaistehtävät pois ministeritasolta alemmalle hallinnolle. On myös hyvä muistaa, että metsän käsittelyyn liittyvästä liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikkojen rajaustenmenettelystä luovuttaisiin. Kansallis- ja luonnonpuistojen osalta merkintävelvoite säilyisi nykyisellään.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 17/2016 vp

Arvoisa rouva puhemies! Vastalauseen perusteluissa sanotaan, että liito-oravien lisääntymis- ja levähdyspaikkaa koskevasta rajaustenmenettelystä luovuttaisiin metsähakkuiden yhteydessä ja että jatkossa heikentämiskiellon noudattaminen jäisi metsätaloustoimijoiden oman osaamisen ja tiedonhankinnan varaan. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle jäisi vain neuvontavelvoite. Vastalauseen allekirjoittajien mukaan liito-oravan suojelu heikkenee. Pidän outona, että vastalauseen allekirjoittajat näkevät ilmeisen negatiivisena sen, jos jatkossa heikentämiskiellon noudattaminen jäisi metsätaloustoimijoiden oman osaamisen ja tiedonhankinnan varaan. Miksi se huolettaa? Onko metsätaloustoimijoiden oma osaaminen ja tiedonhankinta jotenkin vajavaista tai heikkoa? Metsätaloustoimijoilla lienee paras osaaminen omalla alallaan. Mitenkään ely-keskusten virkamiesten ammattitaitoa ja kaupunkilaisten edustajien näkemyksiä liito-oravista väheksymättä väittäisin, että metsätaloustoimijat tuntevat metsän parhaiten.

Vastalauseessa todetaan myös, että luonnonsuojelulain rikkomukset voivat lisääntyä ja tätä kautta myös poliisin ja syyttäjän työmäärä lisääntyy. Vaikuttaa siltä, että allekirjoittajien mielestä byrokratian purkaminen ja sääntelyn sujuvoittaminen johtaa oikeusjuttuihin. Ilmeisesti raskaaksi ja kalliiksi vuosikymmenten kuluessa paisunut hallinnollinen taakka on jotenkin hyvä ja kannatettava asia — muuten käräjäoikeudet ruuhkautuvat liito-oravista.

14.40 Satu Hassi vihr: Arvoisa puhemies! Muistuttaisin kollegoita siitä, että tämä kohta, mitä nyt hallitus esittää ja valiokunnan enemmistö esittää poistettavaksi, on lakiin aikoinaan tullut nimenomaan turvaamaan maanomistajien, metsänomistajien ja metsätöitä tekevien oikeusturvaa. Olen hiukan hämmästynyt siitä, että nyt sitten niitä tahoja, jotka varmaankin kokevat puhuvansa metsänomistajienkin äänellä, ei lainkaan mietitytä tämä puoli asiasta.

Tässä on käytetty aika monta puheenvuoroa, joissa on kyseenalaistettu ylipäänsä se, tarvitseeko liito-orava suojelua. On hyvä, että jotkut kollegat, kuten Eeva-Maria Maijala ja Petri Honkonen, sentään ovat todenneet, että sinänsä velvoitetta suojeluun ja levähdys- ja lisääntymispaikkojen hävittämättä jättämiseen tämä ei muuta miksikään. Ja muistuttaisin EU-jäsenyydestä, jonka myötä liito-oravasta Suomessa tuli suojeltu, laki. Siitähän käytiin neuvottelut keskustalaisen pääministerin Esko Ahon johdolla, ja entinen MTK:n johtaja Heikki Haavisto oli silloin ulkoministerinä, niin että kyllä keskustapuolueella on ollut aivan ratkaiseva vaikutus siihen, että liito-orava on Suomessa tullut uhanalaisen statukseen.

Ja edustaja Kärnälle ja muille, jotka ovat puhuneet siitä, että laji ei ole enää uhanalainen, kun se on luokiteltu vaarantuneeksi: "Vaarantunut" on yksi näistä uhanalaisuusluokista, joihin kuuluvat "erittäin uhanalainen", "äärimmäisen uhanalainen", "hävinnyt" ja sitten "vaarantunut" ja "silmillä pidettävä". Nämä ovat erilaisia uhanalaisuusluokkia.

14.42 Teuvo Hakkarainen ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Jos tuntee tuota metsäpuolta yhtään, niin tajuaa, mistä on kysymys. Aikanaan kun oli metsänhoitoa, sanotaan näin, vanhat miehet vihasivat kolopuita ja tämmöisiä, missä nyt tämmöisiä uhanalaisia eläimiä oli. Mutta nykyään metsänhoidossa, niin kuin täällä Maijala sanoi, monitoimikoneet ja tällaiset hoitavat ne metsät, niin että ei niitä lahopuita kukaan tarvitse eikä ne jätetä sinne metsään. Ja myös tämä on lisännyt näitä uhanalaisten eläinten määrää, se on lisääntynyt yksinkertaisesti. Mutta luonnonsuojelijat, jotka ovat tehneet siitä semmoisen kumman aapisen, ovat sen aapisensa varassa. He eivät käy katsomassa tätä päivää,

Pöytäkirjan asiakohta PTK 17/2016 vp

mikä se on. Niin kuin sanotaan, on 300 000 liito-oravaa, enkä usko, että se määrä edes riittää siihen, niitä on paljon enempi — niitä tulee jo asumuksiin ja joka paikkaan — niin että tällaiset joutaa purkaa. Jos tilanne on ollut 50 vuotta sitten joku toinen, ei sillä historialla eletä enää.

14.43 Hannu Hoskonen kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Edustaja Hassi aivan oikein perusteli tätä uhanalaisuutta, mutta liito-oravan osalta en sitä jaksakaan ymmärtää. Satojatuhansia yksilöitä on liito-oravia Suomen luonnossa tälläkin hetkellä. Mikä uhanalainen laji sellainen on? (Satu Hassin välihuuto) Tällä perusteella hirvinkin on uhanalainen.

Mutta, arvoisat vihreät kansanedustajat, kysyn teiltä: miksi te ette nosta esille esimerkiksi metsäpeuran suojelua? Se on todella kuolemassa sukupuuttoon. Minäpä kerron ratkaisun, miksi se ei teitä kiinnosta: Se ei ole niin mediaseksikäs aihe, tuo metsäpeuran suojelu, kun joutuu menemään metsään ja näkemään vaivaa. Liito-oravaa voi suojella vaikka täältä salista käsin ja toisen omaisuutta käyttökieltoon laittamalla, se on kovin helppoa. Mutta sitten kun pitäisi tehdä töitä, uhrautua ja hiki niskassa hiihtää metsäpeuran perään mutta kun pelottaakin, kun on jo pimeää ja susilauma ulvoo selän takana, niin se on ihan eri asia. (Naurua) Missä te olette olleet metsäpeuran suojelijoina? Kertokaa minulle pöljälle, kun minä... Se on todella uhanalainen, kuolemassa sukupuuttoon, sudet tappavat tänä talvena todennäköisesti loputkin. Että jos aiotte jotain tehdä, niin nyt on viimeiset päivät.

14.44 Krista Mikkonen vihr (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tätä uhanalaisuusluokitustahan tarkistellaan määräajoin, ja siinä mielessä nyt, kun puhutaan liito-oravasta, me olemme hyvässä tilanteessa, koska juuri vuosi sitten on valmistunut tuorein uhanalaisuusraportti, missä todellakin liito-orava on edelleen määritelty uhanalaiseksi, silmällä pidettäväksi, ja on todettu, että sen kantaa on nyt viime aikoina hävinnyt ja sen takia todellakin sitä on syytä pitää silmällä. Että siinä mielessä me olemme hyvässä tilanteessa, että meillä on hyvin tuoreet tiedot tästä.

Edustaja Hoskoselle sanoisin, että kyllä, aivan yhtä lailla metsäpeura on uhanalainen ja olemme siitä huolestuneet, mutta en usko, että se, että lähdän hiihtämään peuran perään, yhtään auttaa sen suojelua, vaan kyllä se on lainsäädäntötyötä, maankäyttöön liittyviä asioita, millä sitä suojelua edistetään.

14.45 Antti Kurvinen kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Täällä edustaja Hassi vieritti keskustan niskaan ikään kuin syyn tai kunnian liito-oravan suojelusta, ja otan siitä kopin — kyllä me voimme ottaa vastuuta siitä, että tarkastellaan ihan aidosti sitä, onko liito-orava enää silmällä pidettäväkään laji, koska kyllähän sitä niin paljon on kuitenkin ihan lähellä kirkonkyliä ja kaupunkiympäristöjäkin.

Jaan monen edustajan huolen tästä metsäpeuran suojelusta. Mutta sen sijaan sellainen laji, joka tuntuu nousseen jälleen kerran monen rakennushankkeen tielle, monen infra-hankkeen tielle, on tämä viitasammakko. Niitä tuntuu kanssa yllättävän paljon uivan aina kaikissa joissa ja järvissä, kun pitäisi jotakin rakentaa. Ja kyllä siinä myös pitäisi tarkastella tätä uhanalaisuusasiaa vakavasti.

14.46 Hanna Halmeenpää vihr (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Olen oikein iloinen, että edustaja Hoskonen otti juuri metsäpeuran esille tässä keskustelussa. Jos

Pöytäkirjan asiakohta PTK 17/2016 vp

vaivaudutte katsomaan sieltä ympäristöministeriön sivuilta tämän uhanalaisuusluokituksen, niin huomaatte, että metsäpeura on luokiteltu silmällä pidettäväksi, aivan kuten tämä liito-oravakin. Ne ovat aivan täsmälleen yhtä uhanalaisia siis.

Metsäpeuraa esiintyy omassa vaalipiirissäni, eli epäilenpä kyllä, että olen metsäpeuroja nähnyt enemmän kuin edustaja Hoskonen konsanaan. Ja olen myös tietoinen siitä entisen RKTL:n eli nykyisen Luken hankkeesta, jossa tätä metsäpeuraa juuri sen pienen populaatiokoon ja rajatun elinalueen vuoksi siirrettiin Suomenselälle. Näitä hankkeita olemme kyllä tukeneet siellä, missä olemme voineet, mutta aika harva niistä on tänne eduskuntaan päätnyt. Ja se, miksi emme täällä metsäpeuran suojelusta ole nyt keskustelleet enemmän, johuu siitä, että tässä lakiesityksessä ei ole kyse metsäpeurasta vaan liito-oravasta.

14.47 Mikko Kärnä kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Eihän kukaan ole tässä keskustelussa nyt kiistänyt sitä, että liito-orava on todella silmällä pidettävä laji, kuten metsäpeurakin. Ja on varmasti niin, että kaikki haluamme säilyttää luonnon monimuotoisuuden täällä Suomessa, mutta nyt on kyse byrokratian purkamisesta, ja tällä lakiesityksellä puretaan sitä. Enkä näe, miten tämä olisi vaarantamassa liito-oravakantoja tai liito-oravien populaatiota Suomessa. En näe mitään sellaista riskiä, että tämän lakiesityksen kautta nimenomaan toteutuisi se, että liito-orava olisi häviämässä.

Ja kyllä tämä metsäpeura myös on oleellinen osa tätä keskustelua, ja täytyy nyt pohtia sitä, että kun siellä nyt yksi laji hävittää toista lajia, niin miten me näihin nyt sitten suhtaudumme. Kyllä tämä suden kannanhoidollinen metsästys täytyy myös mitoitaa sen mukaan, millä tavalla ja mitä vaikutuksia sillä on metsäpeurakantoihin Suomessa.

14.48 Touko Aalto vihr (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Kun kuuntelee tätä keskustelua, niin tulee hyvä mieli siitä, että virkavastuulla tehdään näitä luokituksia siitä, mitkä eläimet ovat uhanalaisia ja miten ne tosiaan määritellään. Jos tämän keskustelun pohjalta lähdettäisiin tekemään tämmöisiä uusia listauksia, niin sieltä sitten varmaan löytyisi edustaja Hakkarainen jossain vaiheessa uhanalaisena eliönä.

En tiedä, miten tätä keskustelua oikeastaan viedään eteenpäin, totta kai tässä on ilmeisesti edustaja Hoskosella nyt tämmöinen oma hauskuutus kaikkein tärkein asia. Tervetuloa muun muassa tuonne Multia—Keuruu-hiihtoihin ensi viikon sunnuntaina minun kansani, 25 kilsaa hiihdetään siellä — saattaa löytyä metsäpeuroja ja vaikka mitä saattaa löytyä sieltä. (Antti Kurvinen: Hiihto on hyvä laji!)

Se syy, minkä takia nimenomaan tästä metsäpeurasta ei juuri tässä yhteydessä puhuttu, on se, kuten edustaja Halmeenpää sanoi, että tässä esityksessä ei ollut juuri tästä asiasta kysymys, mutta otan erittäin mielelläni kopin tästä näin, ja voimme yhdessä tehdä tutkimusmatkan ihan minnepäin tahansa ja mennä katsomaan metsäpeuraa ja miettiä, miten (Puhemies koputtaa) sitä voitaisiin paremmin suojella tulevaisuudessa.

Puhemies Maria Lohela: Vielä vastauspuheenvuoro, edustaja Halmeenpää.

14.49 Hanna Halmeenpää vihr (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Oikeastaan halusin vain vastauspuheenvuoron tuohon edustaja Kärnä puheeseen. Olemme siitä aivan samaa mieltä, tai minä ainakin henkilökohtaisesti olen, että jos kaikki menee niin kuin Strömsössä, niin eihän tämä lakiesitys liito-oravan suojelua vaaranna millään tavalla. Mutta valitettavasti rohkenen epäillä, että sitä samaa asiantuntemusta, mitä löytyy luon-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 17/2016 vp

nontieteen asiantuntijoilta ely-keskuksesta, ei valitettavasti joka metsänomistajan taloudesta löydy. Vastuu sysätään metsänomistajille — heidän oikeusturvansa ei minun mielestäni tässä parane vaan heikkenee. (Antti Kurvinen: Maalaisjärki toimii!) En ole vielä nähnyt sellaista esitystä, jossa turvattaisiin ely-keskuksen resurssit käydä joka ikinen metsäpalsta läpi ja tiedottaa sitten joka ikistä metsänomistajaa siitä, miten tämän tulee toimia tai ei tule toimia, löytyikö liito-oravan pesimäreviiriä vai eikö löytynyt. Se tässä on se huolenaihe, että miten tämä käytännössä toimii.

14.50 Eeva-Maria Maijala kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tässä on ehdollistettu useammassa puheenvuorossa metsänomistajien tietotaitoa, osaamista, kykyä ja halua toimia sen mukaisesti. Itse metsänomistajana tiedän, että meillä on valtavasti vastuita ja velvoitteita. Useimmat meistä ovat esimerkiksi maanviljelijöitä, jotka ovat tottuneet siihen, että meillä on valtava määrä asioita, joita meidän on tarkistettava, on tehtävä ja toimittava. Jokainen metsänomistaja tietää tänä päivänä, että metsää ei saa mennä suin päin vain hakkaamaan, vaan me kannamme vastuamme näistä asioista ja olemme hyvinkin tietoisia, että jos siellä esimerkiksi liito-oravaa olisi... Tosin meillä Savukoskella niitä liito-oravia ei ole, mutta täällä etelässä päin jos liito-oravia on, niin kyllä maanomistajat tiedostavat tämän asian ja hyvin harva edes yrittää rikkoa asioita, sillä suomalainen ihminen lähtökohtaisesti on erittäin lainkuuliainen ja sen mukaan toimiva henkilö.

14.51 Antti Kurvinen kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Hämmästelін tuota edustaja Halmeenpään puheenvuoroa, kun tiedän hänet maakunnan naiseksi ja sellaiseksi, joka tuntee todella olosuhteet Tampereenkin pohjoispuolella. Valitettavasti tästä teidän puheenvuorostanne, edustaja Halmeenpää, tuli hyvin esille vihreän puolueen ongelma: te ette luota ihmisiin, jotka elävät maaseudulla ja jotka elävät luonnosta; te uskotte, että heillä ei ole tietotaitoa; te uskotte, että he ovat ahneita ja ottavat irti siellä kaiken, mikä on mahdollista. Ne ihmiset, jotka elävät metsästä ja jotka omistavat näitä metsiä, rakastavat niitä metsiä ja haluavat elää niitten kanssa sopusoinnussa. Sieltä otetaan kyllä leipäkin, mutta eivät he halua pilata ja tuhota niitä metsiä. Kyllä minä ainakin uskon suomalaisen metsänomistajan tietotaitoon ja kykyyn opiskella näitä asioita.

14.52 Hanna Halmeenpää vihr (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Edustaja Kurvinen, kiitos tästä palautteesta. Te esitte useita väitteitä, jotka ovat täysin omiianne, eivät minun asenteitani, arvojani tai kantojani. Minä todella tulen maakunnasta ja maaseudulta, ja tulenpa vielä sellaiselta paikkakunnalta, jolla esiintyy liito-oravaa hyvin paljon, ja sen takia tämä liito-oravan esiintyminen metsänomistajan mailla on minulle tuttua, ja minulle valitettavasti ovat tuttuja aivan omasta lähipiiristäni sellaiset tilanteet, että metsänomistajalle tulee täydellisenä yllätyksenä, että hänen palstoillaan eläkin liito-orava, ja sitten ollaan hälisemässä ja helisemässä, että mitäs tässä nyt tehdään, ei heillä ole tällaista tietoa ollutkaan. En minä epäile sitä, etteikö metsänomistaja liito-oravaa tunnista, mutta ei hän siellä metsissään komppaa koluamassa, että löytyykö sieltä niitä pesimäreviirejä vai ei. Minun mielestäni aivan aidosti tämä lakiesitys heikentää maanomistajan turvaa, ei paranna sitä.

14.53 Riitta Myller sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Sosialidemokraatit eivät olleet tuon vastalauseen allekirjoittajina, mutta kun tässä keskustellaan siitä, mitä tar-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 17/2016 vp

koittaa se, että ollaan huolissaan metsänomistajien oikeusturvasta, niin tämä asia kyllä tuli siellä valiokunnassa esille. Eli nimenomaan kysymys ei ole siitä, etteikö luotettaisi metsänomistajiin ja metsäammattilaisiin. Se huoli lähtee ennemminkin siitä, että laki on pysynyt samana ja vastuu siitä, että lakia noudatetaan, jää nyt yksin sinne metsänomistajille. Tästä tämä huoli kumpuaa. Ja en myöskään itse ymmärrä, että tämä nyt halutaan nähdä toisin. Toivottavasti tähän huoleen ei ole aihetta.

14.54 Mikko Kärnä kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Tässä valiokunnan mietinnössäkkin todetaan, että kun ohjeistus on käytännöllistä ja toimintamallit vaikiintuneet, on toimijoilla hyvät mahdollisuudet onnistuneiden suojelutoimien käytännön toteuttamiseen, ja minä olen tästä kyllä aivan samaa mieltä — vastuullinen vapaus ja usko siihen, että ne ihmiset siellä paikallisesti kyllä tietävät ja toimivat siten kuin heidän kuuluukin. Kyllä jaan tämän edustaja Kurvisen huolen myös siitä, jollain tasolla on muodostunut minulle sellainen käsitys, että vihreiden ideologia nimenomaan painottaa sitä ylhäältäpäin saneltua suojelua kaikkienkäisissä asioissa. Tämä on nähtävissä erityisesti Lapissa kaikenlaisten tehtyjen suojelupäätösten nojalla, että yritetään survoa kurkusta alas eikä uskota sitä, että paikalliset tahot kyllä tietävät, millä tavalla tulee elää, olla ja sitä ympäristöä vastuullisesti hyödyntää ja käyttää. Kukaan, joka siellä paikan päällä asuu, ei varmastiakaan halua sitä omaa elinympäristöään tuhota vaan pitää siitä vastuullisesti huolta.

14.55 Touko Aalto vihr (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Mitä tulee edustaja Kurvisen ja edustaja Kärnä puheenvuoroihin liittyen Vihreään liittoon, nämä puheenvuorot kertovat ehkä enemmän teistä kuin itse Vihreästä liitosta. Tärkeintä on ylipäättään, kun mietitään maanomistuksia ja metsänomistuksia, että on yhtenäiset pelisäännöt: kaikki tietävät, kuinka toimia. Ja sen takia omassa puheenvuorossani korostinkin sitä, minäkalaisia toimia hallitus on tekemässä sen eteen, että metsätalouden toimiala olisi jatkossa ajantasainen ja olisi yhdestä paikasta helposti saatava tieto näiden liito-oravien lisääntymis- ja levähdyspaikoista.

Toinen varapuhemies Paula Risikko: Täällä oli vastauspuheenvuoro ensin edustaja Halmeenpäällä ja sitten vielä edustaja Kurvisella, ja sitten mennään listalle.

14.55 Hanna Halmeenpää vihr (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Totean vain lyhyesti, että oman puolueeni ideologia ei suinkaan ole ylhäältä päin sanelua, ohjeistuksen armotonta kunnioittamista, vaan yhteistyön korostamista. Se tarkoittaa silloin vastuuta sekä lainsäätäjälle että kansalaisille kaikilla tahoilla. Se tarkoittaa silloin sopivaa seosta regulaatiota, neuvotteluja ja yhdessä sopimista. Sitä me kannatamme.

14.56 Antti Kurvinen kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! On oikein mukavaa kuulla, että vihreässä eduskuntaryhmässä uskotaan suomalaiseen ihmiseen, suomalaiseen maanomistajaan ja maaseudulla asuvaan yrittäjään ja muuhun toimijaan. Mutta kun katsoo nyt teidän tämänkin vaalikauden kantojanne, te ette halua, että maakuntakaavat eivät käy leimattavina ympäristöministeriössä, te ette halua, että liito-oravasta tulee vähemmän merkintöjä ja vähemmän sääntelyä metsään, te ette nyt ilmeisesti halua, kun katsoin esityslistaa, myöskään sitä, että kunnat voivat päättää rakentamisen poikkeamisista. Mistä muusta tämä kertoo kuin siitä, että vihreä eduskuntaryhmä uskoo ylhäältä alaspäin

Pöytäkirjan asiakohta PTK 17/2016 vp

tapahtuvaan saneluun, tämmöiseen keskittävään vihreyteen, ei realistiseen vihreyteen? Toivon, että, edustajat Halmeenpää ja Aalto, viette uudenlaista ilosanomaa siellä teidän puolueessanne eteenpäin.

Toinen varapuhemies Paula Risikko: No, vielä yksi vastauspuheenvuoro, edustaja Aalto.

14.57 Touko Aalto vihr (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Tässä maassa ei ole toista puoluetta, joka ottaisi luonnonsuojelukysymykset yhtä vakavasti kuin Vihreä liitto ottaa. Nämä kysymykset lähtevät aina siitä, että paikalliset ihmiset ottavat yhteyttä, tuovat esiin epäkohtia, ja toisaalta siitä, että ympäristöministeriössä virkavastuulla valmistellaan lainsäädäntöä. Nämä ovat niitä asioita, mihin me pyrimme puuttumaan — tutkituun asiantuntijatietoon ja tavallisten ihmisten huoliin, näkemyksiin omassa arjessaan ja lähiympäristössään — sen takia, että kukaan muu ei sitä tässä maassa tee.

Toinen varapuhemies Paula Risikko: Mennään puhujalistaan.

14.58 Katja Taimela sd: Arvoisa rouva puhemies! Pakosti tulee mieleen tästä keskustelusta, että voi, kun liito-oravat voisivat kuulla meitä, mutta ne eivät välttämättä kuule.

Tässä hallituksen esityksen ensisijaisena tavoitteena on todellakin sopeuttaa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten luonnonsuojelutehtäviä vastaamaan käytössä olevia voimavaroja ja samanaikaisesti keventää sääntelyä hallitusohjelman mukaisesti heikentämättä luonnonsuojelun tasoa. Me olemme kaikki varmasti tästä samaa mieltä, ja me olemme sitä mieltä, että turhan sääntelyn purkaminen on hyvin tarkoituksenmukaista, mutta varsinkin ympäristöpuolen asioissa sitä ei saa sallia tai tehdä missäänkään kohdin luonnon kustannuksella.

Keskustelua valiokunnassa ja nyt tässä salissa aiheuttavat odotetusti nämä liito-oravat, koska tämä laki tuo tullessaan todellakin sen, että liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikkaa koskevasta rajaustenmenettelystä tullaan luopumaan. Enemmistö meistä valiokunnan jäsenistä oli valiokunnan käsittelyssä sitä mieltä, että me hyväksymme tämän. Me arvioimme myös valiokuntakäsittelyssä, että lain muutos ei välttämättä vaikuta kovinkaan paljoa viranomaistehtävien kevenemiseen, neuvonta- ja valvontavelvollisuus tulee joka tapauksessa säilymään, ja siitä syystä me myös velvoitimme, että me seuraamme jatkossa elyjen resursseja näihin kaikkiin toimenpiteisiin, mitä tehdään jatkossa.

Arvoisa rouva puhemies! Tässä keskustelussa, kun moni puheenvuoro on koskettanut tätä liito-orava-asiaa, minä itse haluaisin nähdä, että tässä salissa voi olla asioista eri mieltä mutta me kuitenkin toisaalta kunnioitamme toinen toisiamme tässä salityöskentelyssä. Minä koen, että kaikilta osin tämän lain käsittelyn yhteydessä salityöskentely ei ole ollut kovin kunniakasta: se ei ole ollut kunniakasta tätä hallituksen lakiesitystä kohtaan, se ei ole ollut kunniakasta liito-oravaa kohtaan, mutta se ei ole ollut kunniakasta myöskään tätä instituutiota ajatellen.

15.00 Eeva-Maria Maijala kesk: Arvoisa puhemies! "Terve luontosuhde" on puheenjohtajamme Sipilän käyttämä sanonta. Terve luontosuhde on todellakin meille keskustalaisille ihan ydin-, perusasia. Turhaan me tässä salissa huutelemme kilpaa, kuka meistä suojelee luontoa parhaiten, kuka suojelee eniten. Kyllä ainakin meidän puolueessa — meidänkin

Pöytäkirjan asiakohta PTK 17/2016 vp

puolueessa — on hyvin selvästi sanottu, että eletään luonnon kanssa täydellisesti tasapainossa sillä mielellä, että me Suomessa pystymme elämään jatkossakin täysillä, voimme käyttää järkevästi omia luonnonvaroja ja kaikkea tämmöistä. Ei mollata suotta toisiamme tämmöisellä asialla, olemme varmasti kaikki suojelijoita. Koin todella pahana sen, että tässä salissa sanottiin, että joku ei ole luonnonsuojelija. Osoittakaa sormella sitä kohti, joka meistä ei oikeasti ole luonnonsuojelija. Kaikki me haluamme, että Suomen luonnossa pysyy elämään järkevällä tavalla. Santeri Alkio sanoi aikoinaan, että jätetään maa lapsillemme paremmassa kunnossa kuin missä olemme itse sen saaneet. Toimitaan sen mukaan. Se on meille kaikille valtava haaste.

Mennään takaisin tähän hallituksen esitykseen. Minun mielestäni tämä hallituksen esitys on rakennettu sillä tavalla, että me jatkossa voisimme käyttää niitä vähäisiä voimavarojamme, mitä meillä on käytettävissä, todellakin siihen aitoon luonnonsuojeluun ja me maanomistajatkin omalta osaltamme voimme tätä työtä sitten sen mukaan viedä eteenpäin.

15.01 Krista Mikkonen vihr: Arvoisa rouva puhemies! Itse näen tässä laissa ongelmana nimenomaan sen, että kun tätä rajaustenmenettelyä kevennetään, niin se tuo metsänomistajille epävarmuutta ja heikentää oikeusturvaa. En epäile sitä, etteivätkö metsänomistajat halua suojella metsiään ja pitää huolta luonnosta ja pitää huolta myös meidän uhanalaisista eläimistä, mutta näen ongelmaksi nimenomaan sen, että vaikka metsänomistajat ovat pääosin hyvin perillä erilaisista lainsäädännöistä, jotka kohdistuvat heidän metsäänsä ja velvollisuuteensa, niin he eivät välttämättä aina tiedä aivan kaikkea, etenkin kun meillä yhä enemmän on metsänomistajia, jotka eivät asu siinä omistamansa metsän lähellä, meillä on paljon perikuntia metsänomistajina, paljon kaupunkilaismetsänomistajia, jotka käyvät siellä metsissään aika harvoin. Sen takia se, että viranomainen ei ole tehnyt sitä rajausta sinne, voi tuoda esiin tilanteita, joissa tietämättään tekee semmoista tuhoa, mitä ei haluaisi ja joka on myös lainvastaista. Tämä on minun mielestäni se iso ongelma tässä.

Tämä lainsäädännön keventämisenmenettely on lähtenyt nimenomaan siitä, että elyillä ei ole resursseja tähän. Sitten kuitenkin samanaikaisesti tässä hallituksen esityksessäkin jo todetaan, että tämä ei välttämättä vähennä niitä elyjen resursseja, koska yhä enemmän täytyy tehdä sitten jälkikäteisvalvontaa ja neuvontaa. Silloin jos tehdään jälkikäteisvalvontaa ja vahinko on jo tapahtunut, metsänomistajan näkökulmasta ollaan paljon huonommassa tilanteessa kuin silloin, että olisi tehty jo etukäteen se rajausta, jolloin metsänomistaja tietäisi olevansa varmalla pohjalla.

15.03 Eerikki Viljanen kesk: Arvoisa puhemies! Olen tyytyväinen, että tämä työ normien ja byrokratian purkamiseksi etenee. Nyt käsittelyssä oleva ehdotus on pieni askel, mutta askel oikeaan suuntaan.

Olen valiokunnan kanssa samaa mieltä siitä, että hallituksen esitys luonnonsuojelulain 72 a §:n kumoamiseksi eli liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikkaa koskevan rajauspäätösmenettelyn kumoamiseksi on hyvä. Se on hyvä myös huomioiden sen, että tässä yhteydessä, kuten täällä on esille noussut, metsäalan toimijoiden vastuu suojelun toteutumisessa säilyy ja osittain korostuu. Mutta kuten mietinnössä todetaan ja kuten edustaja Hassi esimerkiksi täällä edellä totesi, tässä korostuu nyt jatkossa toimivan ohjeistuksen rooli, jotta maanomistajan oikeusturva toteutuu. Minä ainakin luotan siihen, että metsänomistajat osaavat noudattaa näitä toimivia ohjeita. Toimiva ohjeistus on välttämätön, se on selvä, mutta noudattaminen onnistuu. Minä luotan myös metsänomistajiin, myös liito-ora-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 17/2016 vp

van suojeluun liittyvissä kysymyksissä sekä siinä, että he osaavat muutenkin käyttää met-siään kestäväällä tavalla.

15.05 Satu Hassi vihr: Arvoisa puhemies! Haluaisin tässä nyt ensinnäkin muistuttaa siitä, että muilta osin paitsi liito-oravaa koskevilta osin tämä valiokunnan mietintö on yksimielinen. Eli tässä on myöskin paljon sellaista, mistä varmaan olemme kaikki yhtä mieltä.

Sitten haluan vain yleisesti muistuttaa luonnon monimuotoisuuden merkityksestä. Tuntuu, että se tässä salissa usein tuppaa unohtumaan. Monet tällaiset kuuluisat lajit, kuten vaikkapa valkoselkätikka tai liito-orava, ovat myöskin sellaisia niin sanottuja indikaattorilajeja, jotka kertovat siitä, että siellä, missä ne elävät, elää monta muutakin olentoa, joita on vaikeampi havaita mutta jotka ovat luonnon monimuotoisuuden säilymisen kannalta tärkeitä.

Me ihmiset usein unohtamme sen, että meidänkin olemassaolomme loppujen lopuksi perustuu siihen, että maapallolla on ekosysteemeitä. Toisaalta me tiedämme, että ihminen on toiminnallaan aiheuttanut sukupuuttojen huomattavan nopeutumisen verrattuna siihen, mitä se on ollut ennen teollistumisen alkua. Esimerkiksi Stanfordin, Princetonin ja Berkeleyn yliopistojen mukaan sukupuuttovauhti on jopa satakertainen verrattuna siihen, mitä oli ennen teollistumisen aikaa. Yksi esimerkki siitä, millaisia yllätyksiä voi tulla, on tämä mehiläiskato ja pölyttäjäkato, mistä monissa maissa ollaan huolestuneita, jolla voi olla äärettömän rajut vaikutukset ruuantuotantoon. Pölyttäjistä riippuu kaikkien hedelmien ja marjojen tuotanto, useimpien juuresten, useimpien vihannesten. Tämä vain esimerkkinä siitä, että ekosysteemit ja luonnon monimuotoisuus ovat myöskin meidän ihmisten elämän kannalta tärkeitä perusasioita.

15.07 Eeva-Maria Maijala kesk: Arvoisa puhemies! Vielä lopuksi haluan tuoda esille tämän metsänomistajien roolin ja vastuiden kasvamisen. Tosi on se, että vastuut ovat kasvaneet, mutta vastuut ovat kasvaneet erityisesti jo vuonna 2004, kun me täällä eduskunnassa hyväksyimme metsälain uusimman version ja tilanteen. Meidän on muistettava, että metsälaissa on 18 §, metsärikos ja metsärikkomus. Siinä tuodaan esille esimerkiksi se, että joka tahallaan tai törkeästä huolimattomuudesta laiminlyö 14 §:ssä säädetyn metsänkäyttöilmoituksen antamisen, laiminlyö tämän metsänkäyttöilmoituksen tekemisen, on tuomitava metsärikkomuksesta, elikkä se on todellakin tällä tavalla tarkasti metsälailla säädelty, että metsänkäyttöilmoitus on tehtävä. Silloin ovat kyseessä ammattilaiset, jotka tekevät nämä asiat, ammattilaiset, jotka tutkivat ja selvittävät kaikki nämä asiat. Vastaavalla tavalla, niin kuin aikaisemmin jo mainitsin tämän metsälain 10 §:n, jossa on nämä erityiset luontokohteet, niiden huomioiminen on tässä vielä matkassa. Kyllä on niin tiukasti säädelty metsänomistajien asema näissäkin asioissa, että annetaan ihan hyvällä mielellä tämän lakiesityksen mennä tällä tavalla eteenpäin.

Yleiskeskustelu päättyi ja asian käsittely keskeytettiin.